

*afdeling
Hoorn/West-Friesland*

Informatie en mededelingenblad van de KNNV-afdeling Hoorn/West-Friesland

Verschijnt 4x per jaar (januari, april, juli en oktober)

Sluitingsdatum kopij: 7 september 2004

Redactie: Jan en Ina Marbus, Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag

Egbert Baars, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker

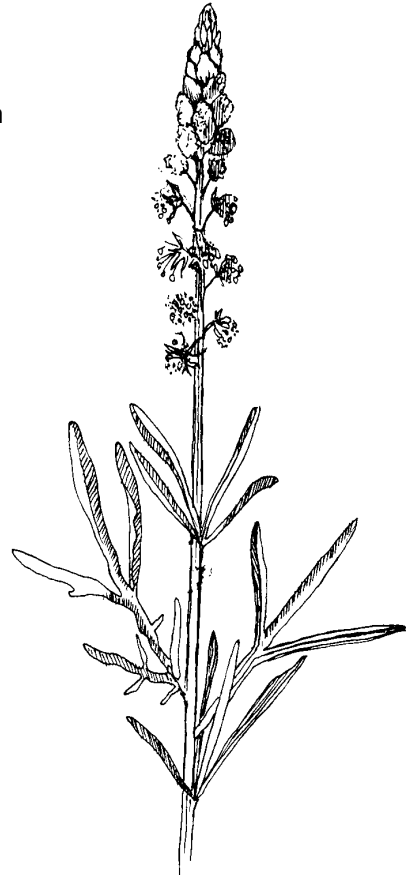
e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl of info@hoorn.knnv.nl

Internet: <http://www.knnv.nl/hoorn>

Verzending: Willy Mantel, Schout 57, 1625 BR Hoorn

Inhoud van Het Hoornblad Nr. 44

- blz. 3 Activiteitenprogramma
4-5 Toelichting
6 Van de bestuurstafel
7-8 verslag Hemelvaartskamp Weerribben
9 Gemerkte Slobeend
10 Nestkasten Ursemmerplas
10-11 Ingrepen in het landschap
12-13 Vlinderwerkgroep
14-15 Verslag excursie Thijsse's Hof
16 Soortendag 2004
17 Verslag Biesbosch-excursie
18-19 Plantenwerkgroep
20 Fietsen met Landschap NH
20-21 Groene estafette-Aan elkaar knopen
22 Vogelwerkgroep
23 Huiszwaluwen
23 Kleurringen
23-25 Voorlopig verslag steltlopervertellingen
26-27 Weidevogels De Kogen/Hulk
27 De Hoornbloem
27-28 Cursussen
28-30 Bijzondere waarnemingen

Bij de voorplaat: Geoorde fuut, getekend door Ed Hazenbroek. Zie ook pag.22.

Activiteitenprogramma

JULI

- 9 t/m 12 Zomerkamp Oostvaardersplassen, zie toelichting
woensdag 21 Plantenwerkgroep, zie pagina 19

AUGUSTUS

- zondag 1 2e vlinderinventarisatieronde Hoogwoud, zie pagina 12
6 t/m 8 Floronweekend Wieringen, zie pagina 19
woensdag 11 Plantenwerkgroep, zie pagina 19
20-23-27 Minicursus Haarlem, zie vorig Hoornblad, zie pagina 11
zondag 22 Libelleninventarisatie Streekbos, zie pagina 12
vrijdag 27 Nachtvlinders Suyderbraeck, zie pagina 12
28-29 Vogelfestival Oostvaardersplassen, zie pagina 5

SEPTEMBER

- zaterdag 4 Hybie-excursie "Suyderbraeck", zie toelichting
maandag 6 Vlinderwerkgroep, zie pagina 12
woensdag 8 Plantenwerkgroep, zie pagina 19
donderdag 16 Vogelwerkgroep, zie pagina 22
zondag 19 Excursie Abtskolk, Honsdbossche Zeewering, zie toelichting
dinsdag 21 Lezing "Beschadigde schelpen", door dr. Gerhard Cadée, zie toelichting

OKTOBER

- zaterdag 2 Excursie Texel, zie toelichting
donderdag 14 Vogelwerkgroep, zie pagina 22
vrij/zat 15-16 Workshop Landschap, zie pagina 28

OM ALVAST TE NOTEREN

- dinsdag 26 oktober: lezing over Lesbos door
Otte Zijlstra
dinsdag 23 november lezingavond
dinsdag 14 december lezingavond

Een hele fijne zomer toegewenst met veel mooie natuurmomenten - misschien leuk om uw belevenissen in "Het Hoornblad" te vermelden?

Ziet u **Hazen**, **Egels** of **Konijnen** in ons waarnemingsgebied? Geef de plaats en datum door aan uw natuurhistorisch secretaris i.v.m. een landelijke telling!

Toelichting activiteitenprogramma

De lezingen worden gehouden in de oefenzaal van de Hoornse Harmonie, Achterstraat 43 - 45 te Hoorn. Zaal open met lees- en verkooptafel om 19:30 uur.
Er wordt in de zaal niet gerookt.

De meeste excursies starten bij de kleine P aan het Dampten in Hoorn, even voorbij de begraafplaats. Vanaf de trein (en de fietsenstalling) is het 8 minuten lopen.
Bel bij twijfelachtig weer even naar de vermelde contactpersoon.

Zaterdag 4 september: Hybie-excursie "Suyderbraeck"

In het kader van de gezamenlijke inventarisatie van alle werkgroepen gaan we vandaag kijken wat er in de sloten op het natuurgebied "Suyderbraeck" leeft. Met netjes scheppen we in de sloten om vervolgens de vangst in bakken te bekijken. En alle beestjes moeten vervolgens op naam gebracht zien te worden. Ook voor leken is het een mooie gelegenheid kennis te maken met het onderwaterleven.

We verzamelen om 09:30 uur op het terrein van Stichting Tafeleend (Suyderbraeck). Zesstedenweg 20b, Scharwoude. Duurt tot ca 12:00 uur.

Zondag 19 september: Putten, Abtskolk, Hondsbosche zeevering

We gaan kijken wat er aan vogels zit, tijdens een wandeling van ± 5 km. rondom de Abtskolk (plasje ten noorden van het bekende gebied "de Putten") en buiten de Hondsbosche zeevering. Vertrek 09:00 uur vanaf P Dampten, inlichtingen Resi Zabel, tel. (0229) 23 05 24 of Anneloes ter Horst (0226) 45 29 90.

Dinsdag 21 september: "Beschadigde schelpen" door Gerhard C. Cadee

De meeste KNNV-ers zullen van kindsaf schelpen oprapen als ze op het strand komen. We proberen dan vooral mooie en gave exemplaren te vinden.

Beschadigde schelpen zijn echter minstens zo interessant. Vaak zijn ze kapot gemaakt door een predator en de wijze van beschadiging kan karakteristiek zijn voor deze predator. Soms tonen schelpen reparaties, het gevolg van een

niet succesvolle aanval van een predator. Schelpen worden vaak al tijdens het leven van het schelpdier gebruikt door allerlei boren-organismen. Sommige parasieten laten sporen op de schelp achter. Kortom: over een beschadigde schelp valt meer te vertellen dan over gave exemplaren. Deze uiterst interessante lezing wordt gegeven in onze vertrouwde lokatie van de Harmonie, aanvang 20:00 uur.

Zaterdag 2 oktober: wandelen op Texel

Wij gaan met de boot van 08:30 uur uit Den Helder naar Texel. Vervolgens aansluitend met de bus naar de Koog. Vanuit dit dorp zal onze stevige wandeling gaan door de Muy en afhankelijk van het tempo, weer en andere niet te plannen omstandigheden een stukje Slufter. Het gebied is nu toegankelijk voor een rondwandeling langs strand, kwelder, slufterbollen, oorlogsschip de Muy en duinen. Het betreft een dagexcursie dus voldoende proviand mee en goede wandelschoeisel.

Vertrek parkeerterrein Dampten om 07:20 uur, dus wees op tijd, anders halen we de boot niet. Inlichting bij Ko van Gent, telefoon: (0229) 24 58 85.

Dinsdag 26 oktober: "Lesbos" door Otte W. Zijlstra

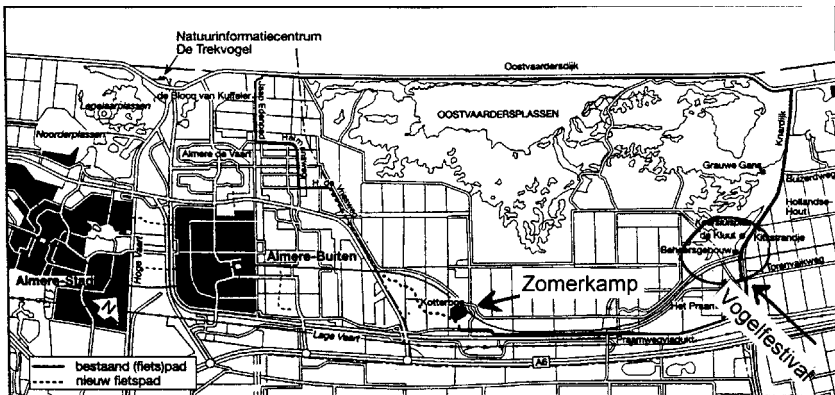
Zie volgende Hoornblad

Zomerkamp Oostvaardersplassen

De laatste kans voor degene die nog mee wil naar de Oostvaardersplassen.

Vrijdag 9 juli tot en met maandag 12 juli kamperen we op het groepskampeerterrein van Staatsbosbeheer "Kotterbos". Het kamp is geheel op basis van zelfverzorging. Het veld is gereserveerd. De excursies doen we zoveel mogelijk op de fiets, dus fiets meenemen.

U kunt zich opgeven bij Eric de Vroome, telefoon: (0229) 57 10 78 of 06 30 935 380, e-mail: de.vroome@quicknet.nl.

Vogelfestival

Enkele jaren na het eerste vogelfestival in het Lauwersmeergebied is het weer zover: op **28 en 29 augustus** wordt er een vogelfestival gehouden in de Oostvaardersplassen, rond het beheersgebouw. Aanbevolen voor elke vogelaar!

Van de Bestuurstafel

Onze afdeling werd op 17 april 2004 op de Vertegenwoordigende Vergadering te Arnhem vertegenwoordigd door Egbert Baars en ondergetekende. Zoals bekend mag worden verondersteld heeft de KNNV thans een volledig en vernieuwd bemenst Landelijk Bestuur (kortweg LB). Het heeft een andere koers ingeslagen en de ogen zijn thans gefocust op meer PR. Daarvoor is een bedrag van € 10.000,- (een fonds voor Promotie en Communicatie). In zijn geheel zal de KNNV moeten groeien. Verder zal de afdracht, zoals jaren geleden afgesproken, de inflatie volgen. Dat betekent dat in 2005 daarvoor per lid € 16,75 en per huisgenootlid € 6,25 moet worden opzijgezet door de afdelingen. In 2005 zal weer een landelijk project worden gestart met als onderwerp "slakken".

Daarnaast heeft de KNNV een nieuw ere-lid en dat is Wouter van den Bos. Deze man heeft heel veel gedaan als bestuurslid van de landelijke KNNV, verder als afdelingsvoorzitter en heeft ook menigmaal de trom geroerd tijdens de vergaderingen van de Beleidsraad (alleen daarvan ken ik hem). Echt een bewogen mens en daarvoor verdient hij echt het ere-lidmaatschap.

Op 26 april kwam het bestuur van de afdeling weer bijeen. Besproken werden o.a. de diverse projecten, zoals ons Vlinderproject, het Inventarisatieproject op de Suyderbraeck bij Scharwoude en de Zeegatwandeling. Met betrekking tot ons Vlinderproject kwamen wij tot de vervelende ontdekking dat verschillende instanties dit jaar eveneens beginnen met het verzamelen van vlinderwaarnemingen, o.a. het Landelijk Bestuur, de Vlinderstichting en dan wij (afd. Hoorn) ook nog eens! Dat was voor ons reden om deze instanties uit te nodigen om eens van gedachten te wisselen, want de aankondiging had toch niet de schoonheidsprijs.

We zijn tot de slotsom gekomen dat een en ander in de brochures duidelijk zal worden gemaakt en dat de waarnemingen uit West-Friesland naar ons toe gaan en dat wij zullen zorgdragen voor verdere verzending.

Ook ons infopaneel bij de Nek staat er weer. Naar aanleiding van een aanrijding moest dit worden hersteld.

Wanneer u dit leest zijn de vakanties alweer genaderd, zo niet begonnen. Het bestuur wenst u dan ook vanaf deze plek heel veel vakantiegenoegens toe en dat u beladen met herinneringen weer terug mag keren. We zien elkaar weer bij onze verschillende activiteiten!

Michel Kleij, voorzitter

Hemelvaartkamp 2004

in de Weerribben

De Weerribben is een van de meest unieke gebieden in Nederland en dus een uitstekend uitgangspunt voor een kamp. De verwachtingen waren groot en iedereen had er weer veel zin in ondanks de wat wisselende weersberichten (die achteraf voor 100% meevielen).

Woensdagavond werd het kamp geopend met een dialezing over het ontstaan en de ontwikkeling van de Weerribben. Het is een oud laagveengebied waar enkele honderden jaren lang turf werd gestoken. Het veen werd uit het water geschept, op de kant gezet, uitgestreken en platgetrapt. Daarna gesneden en de ene rij werd op de andere gestapeld ter droging. Daarna werd dit gekeerd en luchtig op elkaar gestapeld en ter verkoop aangeboden. Het moet een heidens karwei geweest zijn met weinig verdiensten. De hele dag met een kromme rug in dat moerasachtige gebied. Toen de turf niet veel meer opbracht werd overgegaan op het verbouwen van riet voor dakbedekking. Thans wordt nog door een enkel bedrijf riet geoogst.

Onze volgende dag (donderdag) werd een verkennende dag. Gedeeltelijk fietsend en lopend. Dit leverde al heel wat interessante waarnemingen op o.a de **ZILVEREN MAAN** (vlinder), **PURPERREIGER**, **VETBLAD** en de **BRUINE KORENBOUT** (libel). In de avond nog meer insecten!!

Vrijdag werd het gebied verkend vanuit een fluisterboot. Met 5 boten op stap. Regelmatig grote hilariteit en lachen om de (vaar)kunsten van de anderen. Regelmatig waterplanten uit de schroef halen en natuurlijk op enkele plekjes aanleggen voor koffie en wat nog meer werd meegenomen. En in de avond werden de waarnemingen genoteerd. En dat werden inmiddels hele lijsten!! Zo werden er over de 70 molentjes geteld en had Roos de **VROEGE GLAZENMAKER** gevangen.

Zaterdag een fietstocht naar een ander stukje natuur De Wieden. Veel meer open water en dus een hele andere biotoop. De **ZWARTE STERN** is daar een van de vaste gasten die er zijn woonplaats heeft gevonden en op verschillende vlotjes zijn eieren legt en uitbroedt. Ook een mooie waarneming was de **VISOTTER**.

Zondag werd er door een klein groepje nog een fietstocht gemaakt richting de Rottige Meente wat een zeer mooi en soortenrijk uitstapje bleek te zijn. Het enige nadeel, zover daarvan te spreken is waren het aantal **KNUTJES**. Nooit van gehoord? Dan moet je daar eens naar toegaan en die ervaring opdoen. Om nooit meer te vergeten! Daar de **BERGEEND**, **STORMMEEUW**, **TURKSE TORTEL** en diverse andere algemene soorten nog niet gezien waren werd dat hiermee ruimschoots goedge maakt. Ook ontbrak de **GROTE-** en **KLEINE ZILVERREIGER** deze dag niet.

Al met al een goed en soortenrijk weekend, 103 vogelsoorten werden er waargenomen en diverse planten-, libellen- en vlindersoorten. Iedereen ging na de schoonmaak voldaan naar huis en kijkt al weer uit naar het volgende kamp.

Claudia de Vroome en Michel Kleij

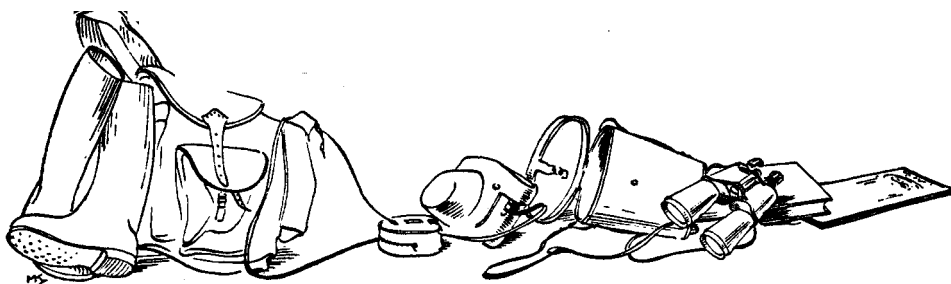
Vanaf deze plaats wil ik, namens alle deelnemers, Eric en Claudia de Vroome en Willeke van Gent bedanken voor de organisatie en de keuze van het gebied. En niet alleen dat. Ook voor hun kwaliteiten in een ander deel van onze behuizing: de keuken en wat van daaruit op de tafels werd gezet. Ondanks dat ben ik toch 1,5 kilo afgevallen.

Er blijft altijd wel iets achter. Men vergeet vaak in de zenuwen eigendommen weer mee naar huis te nemen tenzij men er genoeg van heeft. Maar toch. Ik heb thuis in de "aanbieding":

- 1 paar pantoffels;
- 1 naslagboek "Thieme's algemene natuurgids";
- 1 wit kunststofbord en;
- 1 kunststoffen mok (wit).

Wie denkt: "He, dat is van mij!" kan dan met mij contact opnemen.

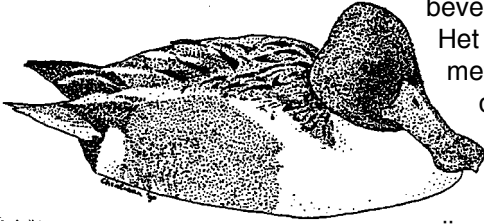
Michel Kleij

Gemerkte Slobeend

Op zaterdag 10 april waren Erik, Ben, Ko en ik naar De Nek getogen om te beginnen met ons Geoorde futen project. Maar er zwom nog wat anders wat onze aandacht trok. Een groot aantal **SLOBEENDEN** was aan het foerageren met de koppen half onder water. En één mannetje viel op. In eerste instantie dacht ik dat er een **BERGEEND** tussen zwom omdat ik steeds een rode snavel boven zag komen maar toen de vogel zijn hele kop boven water uit stak zag ik pas goed wat er aan de hand was. De **SLOBEEND** was gemerkt met een snavelmerk.

Een rood plaatje met daarop cijfers die bevestigd was door zijn neusgaten heen. Het was, zoals gezegd, een rood plaatje met daarop zwarte cijfers. Wij dachten dat er 3 keer het cijfer 50 op stond.

De **SLOBEEND** deed gewoon mee met de rest en scheen op het eerste gezicht geen last te hebben van zijn merkje.

Tijdens mijn zwerftochten op internet was ik eens langs een site gekomen waar alle kleurringprojecten in Europa op stonden en ik had de snavelmerken wel eens gezien. Ik zocht de site weer op en heb de waarneming doorgegeven aan de projectleider. Een aantal dagen later kreeg ik antwoord van hem. De **SLOBEEND** was op 1 februari van dit jaar gevangen en gemerkt in het S. Jacinto Dunes Nature Reserve in Portugal, met de coördinaten 40 40 noord en 08 45 west. Hij kreeg toen, volgens de onderzoeker, een rood snavelmerk met het cijfer 50 opgespeld. Op 7 maart werd hij er weer gevangen en daarna is er niets meer van de eend vernomen tot dat hij opgemerkt werd in "De Nek". De eend heeft er minimaal een reis op zitten van 1.355 km. De onderzoeker vertelde mij dat de eenden in het begin een paar minuten een beetje last hebben van het merk maar daarna niet meer. Ze vangen al 4 jaar **WINTERTALINGEN** terug met een dergelijk merk die er blijkbaar geen last van hebben.

Een leuk bijkomend feit is dat deze waarneming de eerste waarneming van een **SLOBEEND** met snavelmerk ooit is in Nederland en er is ooit eens 1 keer een andere eend gezien met een dergelijk merk op zijn snavel.

Dit bewijst maar weer eens dat je op de gekste dingen moet zijn voorbereid en ik zal vanaf nu nooit meer normaal naar eenden kunnen kijken want wie weet zit er een snavelmerk op.

Jan-Pieter de Krijger

Verslag nestkastcontrole Ursemmerplas

Sinds 1995 zijn Ben Pronk, Johan Beek en ondergetekende twee keer per jaar rond de Ursemmerplas bezig aan nestkastonderzoek.

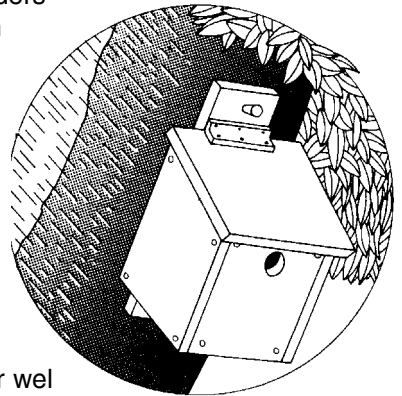
We doen dan met kar, ladder, gereedschapskist en notitieblok de ronde. In de herfst controleren we de kasten op nestmateriaal en maken we ze schoon. Eventuele kapotte kasten halen we weg. Piet Mantel zorgt er altijd voor dat we in het vroege voorjaar weer nieuwe of gerepareerde exemplaren kunnen plaatsen! Omdat de **GROTE BONTE SPECHT** flinke gaten had gehakt bij de vliegopeningen hadden we er dit jaar voor het eerst ijzeren plaatjes tegen geplaatst. Toen we 21 mei j.l. weer op pad gingen waren we benieuwd

of de mezen die aanbouw wel "gepikt" hadden... Nu, het bleek dat de vogels er zich niets van hadden aangetrokken. De oogst aan jongen was dit jaar zeer behoorlijk: 13 van de 19 nestkasten waren bewoond, variërend van 5 tot 13 jongen per nest.

De **KOOLMEZEN** zijn altijd in de meerderheid, nl. 10 **KOOLMEES-** en 3 **PIMPELMEES-**broedsels. Het is iedere keer spannend als Ben de ladder opklimt, het dakje opent en dan het resultaat doorgeeft: "leeg" of "bewoond" + aantal jongen. Alles wordt nauwkeurig genoteerd. De vogelouders houden alles goed in de gaten, want zodra Ben van de ladder af is vliegen ze het kastje alweer in!

De jonge vogels waren bijna allemaal al vliegvlug.

Die onderzoekavonden zijn altijd boeiend want er valt buiten de mezen óók nog veel te zien. Zo zagen we dit jaar voor 't eerst een ouderpaar **STAARTMEZEN** met jongen door de takken buitelen! Dat was een prachtig gezicht. Volgend jaar vieren we ons 10-jarig jubileum Ursemmerplas onderzoek en dan horen jullie er wel meer over.

Alberdien Weg

Ingrepen in het Landschap

KUSTLIJN VAN HOORN

Het Architectuurcentrum Hoorn heeft dit voorjaar aan haar inwoners de vraag voorgelegd: wat zouden we kunnen doen met de waterkant van Hoorn? Wie plannen heeft kon ze intekenen op een aan te vragen plattegrond.

De actie leverde ca. 40 ontwerpen op van heel diverse aard. Zo wilde iemand het liefst langs de gehele kust van Hoorn'80 tot De Hulk een wijk met luxe soort waterwoningen! Weer een ander tekende een soort voorstad voor het oude centrum van Hoorn, met sectoren voor horeca, hotels, jachthavens en "shops". Dat zijn nu niet bepaald de plannen waar wij als natuurbeschermers op zitten te wachten. Alhoewel, het plan om de nieuwe schouwburg maar af te breken en weer op te bouwen in de Blauwe Berg als geluidsschermdoel vindt misschien nog wel waardering....

Gelukkig waren de meeste plannenmakers het erover eens dat ter hoogte van de Hulk een natuurlijke invulling moest komen in de vorm van eilandjes of slikveldjes ten gunste van de vogels.

De plannen zijn nog t/m begin september te bekijken boven in de Centrale Bibliotheek in Hoorn.

Ook onze KNNV-afdeling heeft enkele ideeën te uiten. We denken hiermee te kunnen bijdragen aan de versterking van de natuurwaarde van de kust en de vergroting van de recreatiemogelijkheden:

van west naar oost

1. de aanleg van een golfbrekende stenen dam op ca 50 meter van de wal.
2. afsluiting voor snelverkeer op de dijk ten oosten van de busbaan.
3. aanleg van een wandelpier van ca. 100 meter, haaks op de dijk ter hoogte van de Galgebocht.
4. opspuiten van een recreatiestrand tussen Galgebocht en nieuwe schouwburg
5. het creëren van een vooroever/recreatiegebied langs westzijde havendam Schelphoek.
6. de aanleg van een strandje ten zuiden van de nieuwe jachthaven tegen de dijk bij Hoorn'80
7. de aanleg van een golfbrekende stenen dam ter hoogte van de Buiten-Uiterdijk, enkele tientallen meters voor de kust, zodat daar een rustige vooroever kan ontstaan voor waterwild en steltlopers.

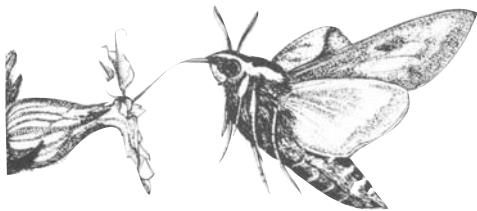
EN VERDER

- is de discussie over de invulling van de Blauwe Berg in volle gang
- zijn de Leekerlanden voorlopig gered maar krijgt Berkhout een industriegebied aan de zuidkant
- zijn er 6 grote windmolens geplaatst langs de Liesbeth Thijsweg in Berkhout
- ligt er een losse "vooroever" ter hoogte van Waterland en valt te verwachten dat in noordelijke richting ook plannen ingevuld worden
- is begonnen met het bouwrijp maken van de woonwijk Oosterpolder en uitbreiding industriegebied Westfrisia

De redactie

Vlinder-/Libellenwerkgroep

VLINDERNACHTMERRIE

Na het succes van vorig jaar waren de vlinderaars hoopvol gestemd. En vol verwachting keek iedereen uit naar de lente. Ja toch?

Je begrijpt waar ik naar toe wil. Het is te koud voor onze fleurige vlinder.

Ondanks het feit dat we zelden zo'n prachtig bloeiend voorjaar hebben

gehad en de dubbeltjesregen ons dagenlang

misleidde in de trant van "daar gaat er een, oh nee toch niet" wil het maar niet vlinderen. Dit is een ware vlindernachtmerrie voor de vlinderneliefhebber.

Er zijn dus nauwelijks bijzonderheden te melden- alhoewel, toch nog een paar

KLEINE VUURVLINDERS, 1 op de "Suyderbraeck" en vier bij de Vooroever. Bij de laatstgenoemde plek en Lutjebroeker Weel zijn ook 10 **BRUINE BLAUWTJES** waargenomen. Onze welbekende **KLEINE KOOLWITJES** komen overal voor, doch in geringe hoeveelheden. Van de overige 17 soorten zijn er weinig meldingen. Maar dat kan nog komen!

Het is droef! Maar wel positief was gelukkig de Vlinderworkshop gehouden op de Suyderbraeck. We konden zelfs buiten in het zonnetje zitten. Onder de 14 deelnemers waren drie jonge kinderen die zich voorbeeldig gedroegen en fanatiek de vlinders natekenden. Er vlogen gelukkig een paar soorten voorbij zoals de **DAGPAUWOOG**, **KLEIN KOOLWITJE**. En tijdens de wandeling in de tuin hebben we brandnetels met verschillende soorten rupsen gezien, waaronder de **KLEINE vos**. Het blijft een lastige klus, zo'n rups determineren.

VLINDERFIETSTOCHT

Op 1 augustus gaan we weer per fiets op excursie in de omgeving van Hoogwoud. Tijdstip 11:00 tot circa 14:00 uur. Startplaats weer tuincentrum de Boet

LIBELLEN-EXCURSIE

Op 22 augustus vindt een libellenexcursie plaats met de hulp van Ko van Gent en Erik de Vroome. Het tijdstip: 10:00 tot circa 13:00 uur. Het gaat om de ecologische oever van Het Streekbos. Plaats van samenkomst De Terp. Verzamelpunt: Dampten Hoorn 09:40 uur.

NACHTVLINDER-EXCURSIE

Op vrijdagavond 27 augustus houdt Wim van Rooijen wederom een nachtvlinderexcursie, nu echter op de "Suyderbraeck" in Scharwoude. Tijdstip 21:00 tot circa 23:30 uur.

Voorafgaande aan de excursie geeft Wim een dia-show. We moeten wachten tot het echt donker is. Geef je op tijd op bij de coördinator, want vol is vol en meer dan twintig man past niet in deze unieke ruimte te "Suyderbraeck".

Voor alle excursies op de laatste na, geldt naar eigen believen eten en drinken meenemen. Let wel: de inventarisatie-excursies gaan alleen door als de weeromstandigheden gunstig zijn: zonnig (beetje bewolking mag) en weinig wind!

*Henny van der Groep
Coördinator vlinderwerkgroep
(0229) 24 95 46 info@hoorn.knnv.nl*

VLINDERFOTOWEDSTRIJD

Nog even ter herinnering: De voorwaarden van de wedstrijd zijn:

- Maak een originele, creatieve foto van een van de 17 vlinders uit ons project. Let daarbij op de compositie, vorm en kleur en lichtval;
- Vermeld waar de foto is gemaakt. Eervolle vermelding krijgt die unieke foto van een bijzondere vlinder, die niet op de vlinderkaart staat maar wel in de regio is waargenomen;
- Formaat: een afdruk van 13 x 18 cm;
- Je kunt de foto's tot 1 september insturen naar het adres van de coördinator Henny van der Groep, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker;
- Inzenders verklaren zich akkoord dat de foto's bij de vlinderwerkgroep van de KNNV blijven en eventueel worden gebruikt t.b.v de KNNV en/of tentoonstelling. Er zijn een paar leuke prijzen in de wacht te slepen:
  - 1ste prijs: € 100,- + verrassing;
  - 2de en 3de prijs: € 50,-.
- Over de prijsuitreiking/uitslag wordt niet gecorrespondeerd.

**We hopen op stapels inzendingen... Veel plezier met foto's maken!
Doe je ook mee?**

VLINDERTENTOONSTELLING

Onze afdeling heeft meegewerkt aan een kleine thematentoonstelling over het leven van de vlinder. Deze is de komende tijd te zien in de bibliotheek van Midwoud vanaf week 28, in Wognum vanaf week 36, in Opmeer vanaf week 43.

Plantenexcursie naar Thijssse's Hof

Bloemendaal

Afgelopen zomer bezochten wij op een zondagse augustusmorgen een zonovergoten Thijssse's Hof. Door de uiterst droge zomer was de vegetatie sterk uitgedroogd en troffen wij relatief weinig bloeiende plantensoorten aan.

Hoe anders was de situatie op 4 april j.l.! Het weer in de vroege ochtend van zondag 4 april beloofde niet veel goeds: regen, windkracht 7 en zware windstoten. Desondanks stonden 12 KNNV-ers in de stromende regen op het Dampten te wachten voor de plantenexcursie naar Thijssse's Hof in Bloemendaal.

Reeds onderweg naar Bloemendaal klaarde het weer op en bij Bloemendaal was het ook daadwerkelijk droog, dus niets stond de excursie verder in de weg. De heer E. Wolters, welke voor onze afdeling op 31 maart een prachtige lezing verzorgde over Thijssse's Hof en de stinzenplanten, stond reeds met een team van 3 enthousiaste gidsen op ons te wachten. Hierdoor was het mogelijk om met een klein groepje van 4 KNNV-ers te gidsen, waardoor niets van het vertelde aan onze aandacht kon ontsnappen.

Thijssse's Hof bleek in dit vroege voorjaar reeds een groene oase. De bodem in het bosgedeelte bleek schitterend begroeid met volop bloeiende soorten als de **HOLWORTEL**, **VINGERHELMBLOEM** en **BOSANEMOON**. De **DASLOOK** was ook reeds alom aanwezig, maar bloeide nog niet. Op de open plekken pronkten massa's **SLANKE SLEUTELBLOEMEN** met hun fraaie lichtgele bloemen tesamen met **GEVLEKTE DOVENETELS**.

Natuurlijk werden wij gewezen op de verschillen tussen de **HOLWORTEL** en de erg daarop gelijkende **VINGERHELMBLOEM**. Frappant was het feit, dat bij deze planten zowel paarse als witte bloemen voorkomen. Hetzelfde fenomeen doet zich voor bij de **GEVLEKTE DOVENETEL**. Beide kleurvarianten waren volop aanwezig in Thijssse's Hof.

Natuurlijk was er volop aandacht voor zeldzamere soorten als **BOSGEELSTER**, waarvan we nog slechts enkele bijna uitgebloeide exemplaren aantroffen. De prachtige **BLAUWE-** en de **GELE ANEMOON**. Het fragiele **MUSKUSKRUID** met zijn typische bloemhoofdje in 5-kantige vorm. Het reeds uitgebloeide **LENTEKLOKJE** en

het **ARMBLOEMIG LOOK** met zijn hele aparte bloeiwijze. Verder vonden wij ook de **KUIFHYACINT** en **SNEEUWROEM**.

Aan de rand van de centraal gelegen grote vijver bleken **BLAUWE REIGERS** op wacht te staan om, gezien de enorme aantallen, moeiteloos een maaltje **BRUINE KIKKERS** te verschalken. Duidelijk zichtbaar dreven reeds enorme partijen kikkerdril in de vijver.

Tussen het gras pronkten grote pollen **ZOMERKLOKJES** met hun fraaie witte klokjes, hier en daar afgewisseld met **KIEVITSBLOEMEN**. Bij deze laatste weer het fenomeen, dat naast de paarse vorm er ook wel eens een witte bloem voorkomt. In het duingebied van Thijsse's Hof bleek de Gulden sleutelbloem nog net niet te bloeien. Langs de bosrand stonden wel massa's **STENGELLOZE SLEUTELBLOEMEN** te bloeien. Ook de **GULDEN BOTERBLOEM** bloeide reeds.

Dat we te maken hebben met kalkhoudende bodem bleek niet alleen uit de plantenvegetatie: we zagen diverse **WIJNGAARDSLAKKEN**, welke traag hun weg vervolgden met hun forse huizen op de rug.

Nabij de vijver zit al vele jaren een **MARETAK** op een boom. Helaas draagt deze halfparasiet nooit vrucht, omdat dit een mannelijk exemplaar betreft van deze tweehuizige plant. Wij vernamen, dat elders in Thijsse's Hof nieuwe exemplaren zijn "gezaaid" door vruchten van in de vriezer bewaarde kerstmaretakken op geschikte bomen te leggen. Hierdoor zijn reeds enkele jonge exemplaren toegevoegd aan de flora van Thijsse's Hof.

Dankzij onze gidsen, welke exact wisten, waar te zoeken, was onze lijst met waarnemingen natuurlijk veel langer. Doorspekt met allerlei aardige anekdotes werden wij helemaal ingewijd in de opzet, geschiedenis en onderhoud van Thijsse's Hof. Vrijwilligers van Thijsse's Hof,

nogmaals dank voor jullie voortreffelijke begeleiding van onze geslaagde excursie.

Cor van der Velden

Soortendag 2004

Op zaterdag 24 april werd de Soortendag 2004 gehouden. Met ondergetekende namen hier nog vier anderen aan deel: Ko van Gent, Ben Pronk, Eric de Vroome en Tineke Horstman.

We stelden ons ten doel zo veel mogelijk soorten te ontdekken. Na een tiental actieve ochtendsoorten begon de dag met een drietal **ZWARTKOPMEEUWEN** op een grasveldje langs de Kerspelweg. Op weg naar de Vooroever kwamen ook een koppel **PATRIJZEN** en een **STEENUILTJE** in beeld. Nog maar net de auto uit zong de **NACHTEGAAL** zijn lied vanuit de bosschage nabij de parkeerplaats. Bij de Zwemplas aangekomen zagen we een **ROSSE GRUTTO** en richting het IJsselmeer kwam de **BLAUWBORST** en de

RIETZANGER in beeld. Ondertussen werd een **BRAAMSLUIPER** gehoord, al duurde het even voordat iedereen overtuigd was. De melding dat er een even verder op ook een **BRUINE KIEKENDIEF** riep werd met een zeker ongehoofd benaderd. Helaas was de **KUIFDUIKER** niet meer te vinden. Op de terugweg kwam er een **BEFLIJSTER** om de hoek kijken. En wandelend over het pad naar de loactie van de voormalige kijkhut vloog er een **OEVERZWALUW** en een **LEPELAAR** over. Vanuit het observatiepunt werden o.a. een **OEVERLOPER**, een **WATERSNIP**, een **KLUUT** en een **WINTERTALING** bekeken. Gelukkig liet de **BRUINE KIEKENDIEF** zich zien toen we weer bij de auto waren aangekomen.

Bij het Gemaal troffen we geen **IJSEEND** en geen **ROTGANS** meer aan. Daarentegen vlogen wel twee keer twee **BEFLIJSTERS** op. De **PIJLSTAART** en de **KLEINE PLEVIER** waren nog wel present. De Vooroever werd afgesloten met een kijkje op de **LEPELAARKOLONIE**: een schitterend gezicht.

Er werd besloten om naar de Ven te gaan. Daar konden we een **STORMMEEUW** en een **WULP** bijschrijven. Langs de Rikkert zag Ben een groepje **KEMPHANEN** gaan. Deze groep bleek uit ongeveer 30 exemplaren te bestaan. In het Streekbos werd door twee personen een **HAVIK** gezien. Verder werd daar **STAARTMEES**, **ROODBORST**, **GROTE BONTE SPECHT** en **GAAI** aan de lijst toegevoegd. Op weg naar de Weelen werd er langs de Grootslagweg een broedende **BONTBEKPLEVIER** aangetroffen. Een **VELDLEEUWERIK** werd maar door twee personen gehoord.

Bij de Lutjebroeker Weel deed de **ROERDOMP** wat hij moest doen: hoempen. En verder een **BOSHOEN** en een **BUIZERD**. De zoektocht naar een **GROTE LIJSTER** in Venhuizen leverde wel een **PUTTER** op. Bij de Nek werd de lijst nog uitgebreid met een **DODAARS** en een **GEORDE FUUT**.

Een **STADSDUIF** in Hoorn vervolmaakte de lijst. 92 soorten werden door iedereen en 5 soorten door een gedeelte van het team gezien of gehoord. Ondanks het gebrek aan competitie toch wel een geslaagd rondje West-Friesland.

Ad Roobeek

Naar de Biesbosch

We gingen op 9 mei met een bijna volle bus naar de Biesbosch: 40 leden, waaronder jonge kweek. De voorspoedige reis en het mooie weer belofde alle goeds voor een dag aan het water.

De gids hield eerst een inleiding over dit gebied met zijn diverse historie. Mensen hebben in dit vruchtbare gebied eeuwenlang hun bestaan gevonden met: biezen snijden en bewerken, wilgentenen kappen, vissen, vee houden, jagen op waterwild. De verlanding van het terrein bepaalde de mogelijkheden. Pas rond 1900 werden wettelijke verbeteringen getroffen om de arbeidsomstandigheden te verbeteren.

Het gebied kent in het Hollandse deel een gematigde getijdenwerking. Dit zal men met de jaren sterker laten worden. De Biesbosch is vrij toegankelijk voor recreanten. Er zijn wel stringente gebruiksregels maar het toezicht daarop is minimaal. Staatsbosbeheer is verantwoordelijk voor het gebied en laat de natuur vooral haar gang gaan. Dit heeft ook met de beheerskosten te maken.

Met de boot bezochten we een stuk bos waar veel lange wilgen als lucifershoutjes omgevallen waren. Dat waren trouwens vooral de bomen in het midden van het bos. We hebben ons maar niet gewaagd aan een wilgeninventarisatie, omdat er zo'n 42 hoofdsoorten met daarnaast ondersoorten bestaan. De bodemvegetatie bestond vooral uit brandnetels (stikstof!) en mooie plukken dotters. De fijnproevers bogen zich natuurlijk over bijzonderheden in de flora en fauna, waarbij met name een stel parende hommels opviel.

Tijdens de boottocht en de wandelingen werden 50 vogelsoorten waargenomen, waarvan de **NACHTEGAAL**, **BLAUWBORST**, **ZWARTKOP** en **GEKRAAGDE ROODSTAART** een stip gingen.

De eendenkooi was het volgende deel van de tocht: een fraai stiltegebied, maar wel bedoeld om ooit grote aantallen eenden te vangen. Hoeveel eenden zouden zich vanaf 1850 hebben laten lokken door het staartje van het kooikershondje? Onze tocht eindigde in het bezoekerscentrum. Na de bustocht kon iedereen terugzien op een interessante dag met historische, landschappelijke en biologische kanten.

Kees Beenhakker

Plantenwerkgroep

RISDAMMERHOUT

Voor de wandeling en het zoeken naar kiemplanten in de Risdammerhout op 14 april waren 10 mensen met flora's en loepen aanwezig. Allemaal nieuwsgierig wat dit voorjaar al in petto had.

LOOK ZONDER LOOK was flink groot, geen kiemplant meer. De bloemen van **GEEL NAGELKRUID** begonnen op sommige plekken te kleuren. De **Es** en **ESDOORN** hebben altijd veel zaailingen. Wij kwamen deze ook veelvuldig tegen. **DE BRUIDSBLOEM**, het **FLUITEKRUID**, liet zijn bloemen nog niet zien. De **PINKSTERBLOEM** en het **MADLIEFJE** wel, evenals het **HONDSDRAF**. Doordat er nog een oude plant lag bij de brede sloot konden we zien dat hier **GROTE LISDODDE** opkwam. Bij de vroegere "heemtuin" werden leuke vondsten gedaan, hoofdzakelijk voorjaarsbloeiers. Het waren dan ook geen kiemplanten meer. Deze planten zijn ooit aangeplant maar weten zich toch te handhaven. Er staan o.a. **OOSTERSE SMEERWORTEL**, roze **VINGERHELMBLOEM**, **SCILLA's** (de blauwe bloempjes waren over hun hoogtepunt heen), witte **BOSANEMOONTJES**, **MAARTS VIOOLTJE**. Zelfs **ITALIAANSE ARONSKELK** deze heeft witte adertjes of vlekken op het blad.

LONGKRUID en enkele **KIEVITS BLOEMPJES** en de **HONDSTAND** (*Erythronium tuolumnense*) met gevlekte bladeren. In de Heimans flora staan alleen de lila soort, de bloem lijkt qua vorm op een cycloos. Ook de **DASLOOK** was present. Zo ook het **ZOMERKLOKJE** (*Leucojum aestivum*) dat 2 of meer bloemen heeft en in de vroege lente op zeer vochtige liefst rietrijke grond bloeit. De ereprijzen hadden al bloemen, het bleken te zijn de **DRAAD-**, **TIJM-** en **KLIMOPEREPRIJS**. Altijd weer een verrassing een grote toef bladeren van **HERFSTTIJLOOS**. Deze plant bloeit in de herfst als een lila crocus zonder blad. Na de bloei vormt zich in 't vroege voorjaar pas het blad met daartussen de vruchtdragende stengel. De **HERFSTTIJLOOS** heeft 6 meeldraden en geen 3 zoals de crocus. De **GELE-**,

PAARSE- en **GEVLEKTE DOVENETELS** waren goed vertegenwoordigd, evenals Groot hoefblad. Al met al toch weer leuke vondsten. In totaal ± 45 verschillende planten en daar waren de vele bomen en struiken niet bij.

DE SUYDERBRAECK

Dit flinke natuurgebiedje bij Scharwoude is door ons nu tweemaal bezocht (op 28 april en 12 mei). Omdat hier planten groeien die eigenlijk in onze streek veel voorkomen, meld ik alleen hierbij de soorten die iets minder algemeen zijn.

GROOT GLASKRUID, **WATERWEEGBREE**, **KNOOPKRUID**, **AKKERVERGEETMENIETJE** stonden in het weidegebied. In het bos stonden o.a. **HEERMOES**, **GEWONE KLIS** en **BITTERZOET**. **STINKENDE GOUWE**, **BOSANDOORN**, **SLANKE SLEUTELBLOEM** bloeiden mooi, zo ook het **BINGELKRUID**. Deze laatste is tweehuizig, mannelijke en vrouwelijke planten dus. **DE EENBES** (*Paris quadrifolia*) heeft een krans van 4 (soms 5) spits ovale bladen waarbo-

ven de 8 groene bloemdekbladen en de evenveel puntige paarse meeldraden + stamper uitsteken. Deze plant was niet spontaan gekomen maar aangeplant. Nu maar hopen dat hij vermeerdert. De bes is giftig. De **VEELBLOEMIGE SALOMONSZEGEL** en het **ZENEGROEN** en **PENNINGKRUID** slingerden zich door de begroeiing. De **WATERWEEGBREE** en **WATEREPPE** zullen we nog eens moeten determineren als ze volgroeid zijn want er zijn verschillende soorten. In het afgepaalde daliegat stond **MIMULUS**, **KLEINE VALERIAAN**, **REUKGRAS**, **VEENPLUIS** en **WIJFJESVAREN**. Wel allemaal aangeplant. De grond is hier venig en vochtig gemaakt. Een uitgebreider verslag over de "Suyderbraeck" zal in de toekomst in samenwerking met de andere werkgroepen gemaakt worden.

HET LANDJE VAN NABER

We zijn begonnen met de opnamen van een drietal permanente kwadraten. De excursie van 2 juni is door de stromende regen verschoven naar 9 juni. Met 4 personen hebben we lekker zitten determineren. Het vak met de orchideeën zag er hoopvol uit. Maar liefst 10 exemplaren **RIETORCHISSEN** stonden er te prijken. Het schelpeneilandje is pas vernieuwd maar het aantal plantensoorten is toch al opvallend: 22 soorten, waaronder **ZILTE SCHIJNSPURRIE** en **RODE WATEREREPRIJS**.

Buiten deze kwadraten vonden we ook nog een royaal stuk **ZILTE SCHIJNSPURRIE**. In het slotje aan de overkant van het Landje bij de busluis is een nog te determineren kranwier gevonden.

De bijeenkomsten van Plantenwerkgroep 3e kwartaal 2004 zijn:

- **woensdag 21 juli** van 14:00 - 16:00 uur:
Julianapark richting dijk, start Brandweerkazerne bij Oosterpoort
- **woensdag 11 augustus** van 14:00 - 16:00 uur:
Suyderbraeck Zesstedenweg 20b, Scharwoude (bus 114)
- **woensdag 8 september** van 14:00 - 16:00 uur:
Muurbegroeiing havenkaden Hoorn, start Oosterpoort Hoorn.

Willy Mantel
Coörd. plantenwerkgroep
(0229) 23 05 91

FLORON nodigt u uit om samen met andere plantenliefhebbers de opmerkelijke flora van de keileemstuwwal

Wieringen te bestuderen tijdens een inventarisatieweekend op Wieringen op 6 t/m 8 augustus. Verblijf in tent of trekkershut op camping Het Wieringerlant te Hippolytushoef, 100 meter van de dijk. Meer info via a.g.swolfs@hccnet.nl of (072) 50 93 315.

Fietsen met Landschap Noord-Holland

Op verzoek van de Stichting Landschap Noord-Holland organiseerde onze KNNV-afdeling dit voorjaar twee fietstochten in het gebied van de ruilverkaveling Gouwe. Op zaterdag 17 april en 1 mei was gelegenheid om mee te fietsen. De eerste tocht ging vooral rond de Baarsdorpermeer en de tweede tocht lag ten noorden van Hoogwoud. Het weer liet zich aanvankelijk dreigend uitzien maar was uiteindelijk beide keren gunstig. Het heeft de aanmelding van de eerste datum vermoedelijk wel beïnvloed: 4 deelnemers. Op 1 mei telden we 7 deelnemers.

Langs de route was volop aandacht voor het landschap in moderne vormgeving en verwijzingen naar oude situaties. Terloops werd gekeken naar vogels en planten die we tegenkwamen. Lepelaar, Kluut, jonge weidevogels, Noordse sterns ... er was veel te zien.

Deelnemers en betrokkenen waren na afloop tevreden over het geheel. Of hier een vervolg op komt zal blijken na verder overleg.

Jan Marbus

Groene Estafette

€ 15.000 PRIJZENGELD BESCHIKBAAR VOOR NATUUR IN DE RAND VAN STAD EN PLATTELAND

Landschap Noord-Holland organiseert een projectenwedstrijd om de natuur in de rand van stad en platteland een extra zetje in de rug te geven. Iedereen die zich met stadsrandnatuur bezig houdt en ideeën heeft om het groen in die omgeving meer kansen te geven, kan meedoen. Tot 15 september kunnen buurtbewoners, vrijwilligers, maar ook gemeenten een projectplan indienen. Voor het winnende project is €15.000,- beschikbaar uit de subsidie van LNV en de Nationale Postcode Loterij.

Buurtbewoners en vrijwilligers die betrokken zijn bij de natuur in hun omgeving hebben vaak ideeën over hoe die natuur een extra zetje in de rug kan krijgen. Zo is op initiatief van omwonenden in de omgeving Haarlem een vogelplasje aangelegd en een vogelkijkhut geplaatst. En zijn in de afgelopen jaren enkele vergeten stukjes grond in diverse gemeenten door vrijwilligers omgetoverd tot fraaie heemtuinen. Toch lukt het vaak niet om dit ook werkelijk voor elkaar te krijgen. Want hoe zet je een idee om in een concreet plan? Deze wedstrijd biedt mensen gelegenheid om daadwerkelijk met hun ideeën aan de slag te gaan.

Kijk voor meer informatie over het project, de voorwaarden (criteria) en het stappenplan op de website www.landschapnoordholland.nl

Aan elkaar knopen

Op donderdag 13 mei was het de beurt aan KNNV-afdeling Hoorn/West-Friesland om op het Landje van Naber aan te knopen in de groene estafette. Dat gebeurde terplekke door wethouder Mevr. van Weel, geassisteerd door 40 leerlingen van groep 7 van de Ichtusschool. Deze leerlingen hadden op dinsdag een diaverhaal gehad over het Landje van Naber en de vogels die er te zien zijn.

Op donderdagmiddag was er een circuitje met 4 stations uitgezet. In groepjes van 10 plus begeleiders liepen de leerlingen zo langs een vogelkijkpunt buitendijks (met telescoop, verrekijker en scorebord), een kijkpunt bij het Landje met scorebord en afbeeldingen, een plek bij de sloot om waterdiertjes te vangen en te bekijken en een stukje Omringdijk waarbij ze stilstonden (zaten) op de steenglooiing, de LAW-route en de bedijkingsgeschiedenis.

De tijd was natuurlijk te kort om alles goed te kunnen bekijken maar er ging een wereld voor ze open en dat zo naast de deur (Grote Waal).....

De ceremonie voorafgaand aan het leerlingencircuit werd bijgewoond door zo'n 20 genodigden. Zij konden na het woordje van Michel Kleij (KNNV), Elly Kuiper (LNH) en wethouder nog even praten en rondkijken bij de eenvoudige presentaties van KNNV en landschap NH.

Voor de kinderen was er na het circuit voor ieder een versnapering en op school een loepotje en een KNNV-knutselpakket!

Jan Marbus

NB. zie voor een fotoverslag onze website.

Vogelwerkgroep

TWEE NIEUWE ACTIVITEITEN

In maart waren de laatste Zeevang- gebiedstellingen. Buiten de langlopende broedvogelinventarisaties hebben wij dit seizoen twee nieuwe activiteiten: de inventarisatie van de natuurwaarden in de "Suyderbraeck" in Scharwoude en het bestuderen van de **GEORDE FUUT** in de Nek.

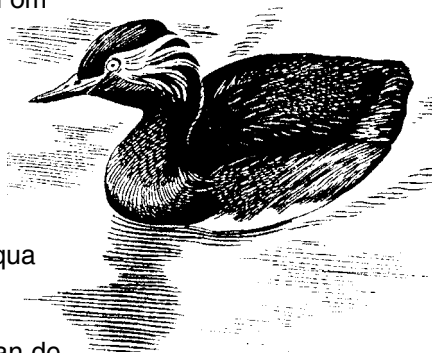
Met de inventarisatie van onder meer de broedvogels in de "Suyderbraeck" participeren wij in de totaalinventarisatie van natuurwaarden in dit interessante gebiedje. Uitgebreide verslaggeving volgt een volgende keer.

DE GEORDE FUUT IN DE NEK BIJ SCHELLINKHOUT

Reeds enige tijd liepen wij met het idee rond om nauwkeurig te kijken naar het voorkomen van de **GEORDE FUUT** in de Nek. Nu er gesproken wordt over dijkverzwaring en mogelijk aantasting van de Kleiput bij Schellinkhout lijkt het ons belangrijk om juist nu te starten met een soortonderzoek naar deze rode lijstsoort.

Van de **GEORDE FUUT** is het bekend dat hij qua broedlocaties en in aantal sterk fluctueert.

Verstoring van de broedplaats en het wisselen van het waterpeil is mogelijk een van de oorzaken. In Noord-Holland broeden de vogels eigenlijk uitsluitend in het duingebied en daarmee is het broeden van de **GEORDE FUUT** in de Nek redelijk uniek. De afgelopen tien jaar broedt de soort steevast in de Nek en daarvoor slechts incidenteel. De laatste 5 jaar is het aantal paar toegenomen en kunnen wij voorzichtig spreken van een kolonietje. Waarom broedt de **GEORDE FUUT** juist hier en waarom nemen de aantallen toe? Wat is het broedsucces? Wat eten de vogels hier? Broeden ze dicht bijelkaar of juist niet? Wat is verband met de **KOKMEEUW** en de **DODAARS**? Allemaal vragen die wij beantwoord willen zien. U leest hier na het zomerseizoen meer over in een volgend Hoornblad.

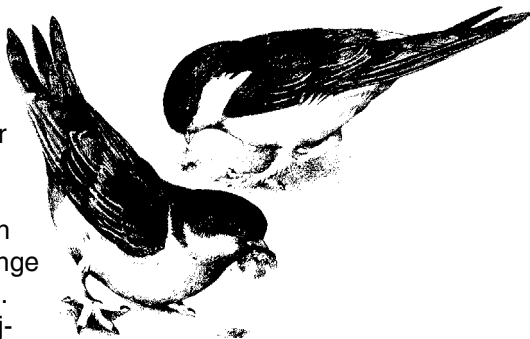

De volgende vogelwerkgroepavonden zijn op **donderdag 16 september** en **14 oktober**, zoals we gewend waren in De Hoornbloem, Dorpsstraat 10 A te Zwaag.

Ko van Gent
Coördinator vogelwerkgroep

Huiszwaluwen

De maand juli is bij uitstek de tijd om broedgevallen van de **HUISZWALUW** te inventariseren. Al sinds 1982 lukt het ons om vrijwel ons hele werkgebied geteld te krijgen op deze soort. Elk jaar meer maakt de reeks waardevoller en kunnen onze bevindingen gespiegeld worden aan de landelijke trends. Er zijn vogelwerkgroepen die ook een zeer lange reeks van Huiszwaluw tellingen kennen. Wij rekenen weer op ieders inzet en bijdrage.

Nieuwkomers die ook wel eens mee willen doen of gewoon vogelliefhebbers die best een gebied op **HUISZWALUWEN** willen tellen.... neem contact op met coördinator Egbert Baars. Het is nl. prettig om te beschikken over een arsenaal extra tellers als stand-in, reserve, backup of opdeling.

Kleur bekijken

In de maanden mei en juni zijn in ons werkgebied enige tientallen **LEPELAARS** en **AALSCHOLVERS** van kleurringen voorzien. Dit maakt deel uit van internationale ringprogramma's. Zo'n onderzoek groeit in waarde wanneer er aflezingen en terugmeldingen worden gedaan. Vandaar het verzoek om gekleurde beesten zoveel mogelijk af te lezen. Kleuren, codering, aluminiumring, linker-/rechterpoot...alles noteren en doorgeven aan onze veldbiologisch secretaris Jan Pieter de Krijger. Zie ook pagina 26.

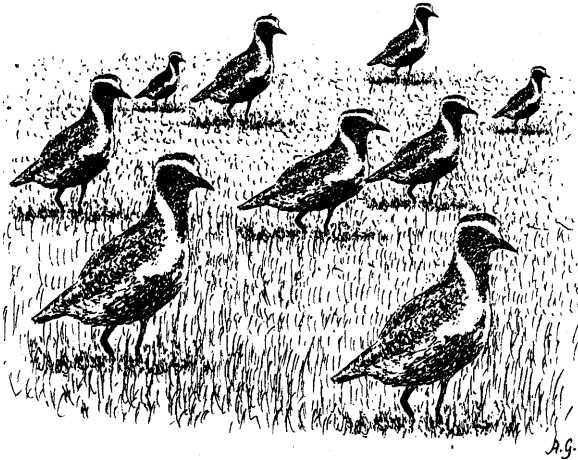
Voorlopige resultaten telling steltlopers op gras- en bouwlanden in Noord-Holland in oktober en november 2003

AANLEIDING

In de herfst van 2003 zijn zo'n 75 noordhollandse tellers tweemaal op pad geweest om de **KIEVITEN**, **GOUDPLEVIEREN** en **WULPEN** te tellen. Daarvoor waren twee aanleidingen. Allereerst bleek o.a. uit jarenlang uitgevoerde maandelijkse tellingen een verdere afname van, met name, de **KIEVITEN** in de Zaanstreek, een nog steeds stijgend aantal **WULPEN** in de graslanden van Zeevang en aangrenzende polders en een gelijkblijven (vergeleken met de negentiger jaren) van de aantallen **GOUDPLEVIEREN** op een aantal plaatsen in Noord-Holland.

Tweede reden was een oproep uit Denemarken en Noord-Duitsland om ook in Nederland in november 2003 een internationale telling van **GOUDPLEVIEREN** te organiseren. En zo'n telling was nodig om meer te weten te komen over de achteruitgang van de aantallen **GOUDPLEVIEREN** in november in Nederland. Verondersteld is, aan de hand van een gering aantal tellingen in een beperkt

aantal gebieden, dat er niet zozeer minder **GOUDPLEVIEREN** zijn, maar dat zij langer en in grotere getale in Denemarken blijven. En dat zou dan weer veroorzaakt zijn door het sluiten van de jacht op deze vogels begin tachtiger jaren. Het ontbreken van grote groepen (soms duizenden bij elkaar) eind november, vlak voordat de vorst in Nederland invalt, wordt verklaard door de veronderstelling dat zij Nederland gewoon overslaan.

Voorts wordt wel verondersteld dat de **GOUDPLEVIEREN** (en **KIEVITEN**) te weinig voedsel (regenwormen) in de bovenste laag van de graslanden tot hun beschikking hebben. De regenwormen zitten te diep in de goed ontwaterde graslanden. Dat dit aspect meespeelt blijkt uit het feit dat tijdens periodes met veel neerslag en daardoor plassen op het grasland er in die periode beduidend meer Goudplevieren worden

gezien. Dat er nog regenwormen zijn blijkt dan weer door de toename van de aantallen **WULPEN**. Zij kunnen dieper in de zode naar regenwormen zoeken door het bezit van een langere snavel. Verondersteld wordt ook wel dat er minder regenwormen zijn door het regelmatig ploegen en opnieuw inzaaien van het grasland, waardoor de humusrijke bovenlaag, die geschikt is voor regenwormen, verdwijnt. Dit verschijnsel is vooral waar te nemen in de kleigebieden, waar de bollencultuur grote oppervlakten "verse" grond nodig heeft. Bovendien zou door de wettelijk aan de boeren opgelegde mestinjectie er meer regenwormen doodgaan en als voedsel voor tienduizenden meeuwen dienen omdat zij naar de oppervlakte komen tijdens het injecteren van de mest.

Vastgesteld is dat de **GOUDPLEVIEREN** tegenwoordig zo'n tien procent lichter van gewicht zijn dan in de zeventiger jaren. Oorzaak daarvan kan tekort aan voedsel zijn, maar aangenomen wordt dat dat veel meer te maken heeft met de sterke toename van het aantal **SLECHTVALKEN**, **HAVIKEN** en **SPERWERS** in de gebieden waar ook de **GOUDPLEVIEREN** zitten. Dat mindere gewicht is dan weer een aanpassing van de steltlopers om sneller en wendbaarder een goed heenkomen te zoeken bij een aanval van een snelle roofvogel.

Kortom, redenen voor een telling want alleen een telling van de aantallen in internationaal verband zal licht werpen op de situatie. Jammer is wel dat het in de genoemde landen alleen mogelijk was om **GOUDPLEVIEREN** te tellen en dan ook alleen nog in november. In Nederland hebben we al meerdere landelijke tellingen in oktober en november van ook **KIEVITEN** en **WULPEN** achter de rug, gelijk uitgevoerd met de **GOUDPLEVIERENTELLING**.

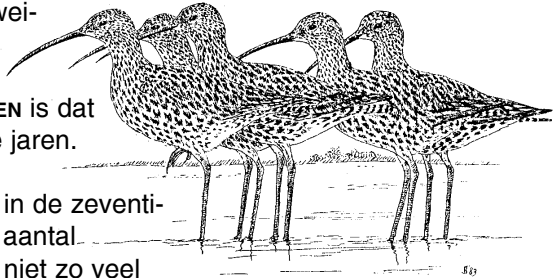

DE RESULTATEN

In Noord-Holland is 95% van de oppervlakte gras- en bouwland geteld. Gegevens van Texel, het Balgzand en de kust van Wieringen zijn nog niet in dit verslag opgenomen omdat zij tot het waddengebied worden gerekend. Alleen van de Zaanstreek zijn de gegevens op dit moment (15 februari 2004) nog niet binnen. Op grond van de tellingen van de voorgaande jaren in die regio is een schatting gemaakt. Ik ga er dan ook van uit dat de hier genoemde aantallen niet ver af zullen liggen van het definitieve resultaat.

	Oktober	November
Kievit	80.000	85.000
Goudplevier	39.000	41.000
Wulp	4.100	5.100

Een aantal zaken vallen op. Er is weinig verschil in de aantallen (behalve bij de **WULPEN**) tussen oktober en november. Bij de **GOUDPLEVIEREN** is dat wel vaker geconstateerd de laatste jaren. Het lijkt er op dat hun topaantal al bereikt wordt in oktober, terwijl dat in de zeventiger jaren ver in november lag. Het aantal

GOUDPLEVIEREN verschilt overigens niet zo veel van het gemiddelde van de jaren negentig. Voor de **KIEVITEN** geldt dat niet. Hun aantal ligt enkele tienduizenden lager dan de tellingen uit de negentiger jaren. Voor de **WULPEN** is een gestage groei te zien in de aantallen. Waarschijnlijk hebben we nog nooit zoveel **WULPEN** geteld in Noord-Holland. Duidelijk is dat zij iets minder in de kleigraslanden van West-Friesland en (vooral) de Zijpepolder zaten. In alle andere regio's is een lichte groei te zien. De telling in oktober vond wel plaats onder een bijzonder gesternte. Nog nooit was het zo lang zo droog in de gras- en bouwlanden. In augustus was al een verschil in verspeiding te zien van de **KIEVITEN** en **GOUDPLEVIEREN** t.o.v. andere jaren. Er waren er beduidend minder en ze zaten zeer verspreid. Tijdens de telling meldden veel tellers dat zij op veel plaatsen in hun telgebied de beide steltlopersoorten hadden, maar allemaal zeer verspreid en zelfstandig foeragerend op grasland, geploegd bouwland, maispercelen die geoogst waren en brede wegbermen. Er waren nauwelijks groepen. Dat beeld was in november enigszins anders, omdat er wat regen was gevallen in de weken voor de telling. Overigens zijn er enkele waarnemingen van zeer grote groepen **KIEVITEN** (het dubbele van het aantal dat was geteld) een week na de teldatum. Ze zijn er blijkbaar dus nog wel.

Tot zover dit voorlopige verslag.

Dirk Tanger
Santpoorterstraat 34
2023 DC Haarlem

Weidevogels in De Kogen en De Hulk geteld

De Kogen en De Hulk zijn weidevogeleilandjes in een veranderend landschap. Leden van de vogelwerkgroep die sinds voorjaar 2001 de weidevogels in deze natuurterreintjes tussen Hoorn en Oosthuizen in kaart brengen, hebben dit vastgelegd met cijfers.

Weidevogels nemen in Nederland dramatisch in aantallen af. Door intensivering van de landbouw (waterpeilverlaging/vroeger maaien) is de oppervlakte "veilig broedgebied" spectaculair afgenomen. Open landschap wordt schaars.

Verstedelijking bosaanplant recreatie en groenaanplant geven ruimte aan andere vogels. Roofvogels gebruiken deze nieuwe ruimte en vestigen zich. Noord-Holland is een goed roofvogelgebied geworden.

Maar De Kogen en De Hulk blijven voor als nog rijke weidevogeleilanden in het veranderde landschap. Op de website van de KNNV hoorn is een volledige lijst afgebeeld van 20 jaar!!.

De Kogen en De Hulk	weidevogeloverzicht 1994-2004 4 soorten										2002 kogen en de hulk onder water			
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004			
DE HULK (10ha)														
scholekster	0	2	1	1	3	4	1	4	4	4	3			
kievit	17	20	16	9	15	15	18	23	23	30	20			
grutto	7	12	11	19	23	19	15	20	20	18	16			
tureluur	13	11	15	11	20	16	18	20	20	14	14			
RIETKOOG (23ha)														
scholekster	8	9	7	7	7	6	10	12	11	7	4			
kievit	48	37	28	38	30	31	38	32	15	12	18			
grutto	35	45	41	43	50	42	62	64	40	32	34			
tureluur	21	19	22	28	24	21	33	31	19	15	14			
FLORISKOOG (4ha)														
scholekster	2	3	3	3	2	2	3	4	4	2	2			
kievit	1	3	2	1	2	1	5	5	5	5	6			
grutto	7	9	11	9	10	7	9	10	10	8	14			
tureluur	4	7	6	9	6	7	11	11	11	6	6			
OOSTERKOOG (34ha)														
scholekster	5	4	5	4	5	8	6	7	13	10	5			
kievit	23	31	32	30	34	41	54	57	32	24	14			
grutto	17	25	34	28	37	36	45	67	25	21	26			
tureluur	11	17	18	21	23	25	26	30	19	23	18			
SCHARDAMMERKOOG (40ha)														
scholekster	4	5	7	2	4	2	4	7	9	4	5			
kievit	17	23	25	16	22	18	19	25	37	30	27			
grutto	22	33	23	25	37	19	28	32	49	31	30			
tureluur	7	10	11	11	11	10	11	11	15	13	10			

Inventarisatie uitgevoerd door S. Koops: (1994-2000), door KNNV 2001-2004

Voor het Hoornblad zijn van vier soorten weidevogels de aantallen van 1994 tot en met 2004 in een overzicht geplaatst. Opvallend zijn de hoge aantallen broedvogels. De terreintjes samen zijn 110 ha groot. 286 vastgestelde paartjes weidevogels van deze 4 soorten, maakt 2,5 nest per ha. De andere weidevogels b.v wilde eend en meerkoet of veldleeuwerik zijn hiervoor niet meegeteld.

Het vaststellen hoeveel vogels in elk gebiedje een plek hebben gevonden, leverde ook dit jaar weer mooie vogeluurtjes op. Ombekend maakt ombemind. Het op papier zetten waar en hoeveel, blijkt een mooie manier om de rijkdom van een weidevogellandschap te leren kennen.

Voor de komende jaren is het hierom zinvol volgens de vogelwerkgroep, voor de weidevogels in onze provincie onze stem te laten horen.

Ben Pronk

De Hoornbloem

Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag,
☎ (0229) 23 04 19, e-mail: dehoornbloem@hoorn.knnv.nl

Onze informatie/verkoopstand met KNNV-artikelen en vooral planten en zaden was aanwezig op markten in Utrecht, Alkmaar, Texel, Zaandam, Midwoud en Hoorn. Een erg gewild artikel blijkt het KNNV-knutselpakket. Maar ook is er goede belangstelling voor loepjes (10 en 20x vergroting) en loeppotjes. De verrekijkers zijn uitverkocht. We hebben ook weer notitieboekjes in voorraad.

Het oogsten van zaden is alweer in volle gang. We gaan daarmee door tot in september. We houden ons weer aanbevolen voor zaden van:

RAPUNZELKLOKJE	MONNIKSKAP	GOUDSBLOEM
BLAUWE (WILDE)LUPINE	ZWARTE TOORTS	KEIZERSKAARS
DROPPLANT	DOTTERBLOEM	RIETORCHIS
RIDDERSPOOR	PAARSE DAMASTBLOEM	BRUNEL
PAARSE LEEUWEBEK	BOLDERIK	WILDE KLAPROOS
BLAASSILENE	GELE HOORNPAPAVER	WILDE AKELEI

Middagssessies voor dorsen en zaden schonen zullen weer beginnen in oktober. Zie het volgende Hoornblad.

Cursussen

Dit najaar biedt de KNNV weer de gelegenheid om kennis op te doen op allerlei terreinen van de veldbiologie. Behalve tijdens excursies en lezingen kan dat ook met een cursus of workshop.

VOGELS KIJKEN

Deel 2 van onze cursus "Vogels kijken" wordt gegeven in Enkhuizen in het milieucentrum De Witte Schuur. Bij voldoende deelname start de cursus op woensdag 27 oktober en vervolgens op de avonden 3,10, 17 en 24 november. Bovendien zijn er 3 excursies op zaterdag 30 oktober, 13 en 20 november.

Behalve aan het herkennen van vogelsoorten besteden we aandacht aan systematiek, gedrag, ecologie en vogeltrek. Ook komen aan de orde het gebruik van een goed vogelboek en geschikte verrekijker. Het niveau sluit aan bij belangstelling voor vogels- het volgen van cursusdeel 1 is geen voorwaarde. De kosten zijn voor KNNV-leden € 20,-, niet-leden € 35,-
Info en aanmelding: (0229) 23 04 19.

LANDSCHAP NOORD-HOLLAND

De workshop over Dagvlinders en Wilde planten herkennen zijn inmiddels met veel succes achter de rug.

In de planning staat nog een workshop over het landschap van Noord-Holland in doorsnee van west naar oost. Als data hiervoor zijn gereserveerd vrijdagavond 15 oktober en zaterdag 16 voor de excursie. Info en aanmelding: (0229) 23 04 19.

In het vorige Hoornblad stond reeds aangekondigd de minicursus van afd. Haarlem over "groene bloempjes".

Het is weer een aantal weken geleden dat we de bijzondere waarnemingen op een rijtje hebben gezet en dan zal je altijd zien dat je er een paar vergeten bent.

Bijzondere waarnemingen

Dan heeft Freek de afgelopen tijd ook weer flink zijn best gedaan. Ik zal beginnen met een lijstje wat hij mij gaf met de eerste data waarop hij voor het eerst dit jaar een aantal teruggekomen broedvogels heeft gezien. Op 8 feb. een **GRUTTO**, 12 feb. een **KNEU**, 1 maart een **BOERENZWALUW**, 2 maart een **FITIS**, 3 maart een **VISDIEF**, 13 maart een **ZWARTKOP**, 14 maart een **RIETZANGER**, 15 maart een **KOEKOEK**, 17 maart een **HUISZWALUW**, 18 maart een **BOSRIETZANGER**, 23 maart een **TUINFLUITER**, op 26 maart een **KLEINE KAREKIET**, op 29 maart een **GRASMUS** en op 3 april een **BOSRIETZANGER** en een **GRAUWE VLEGENVANGER**.

Bij zijn vaste telpost bij het monument zag Freek op 22 maart een **KUIFDUIKER** langskomen, op 28 maart een **GROTE GELE KWIKSTAART** gevolgd door een **GEELPOOTMEEUW** op 29 maart. De maand maart werd afgesloten met een **ROODBORSTAPUIT** op 31 maart. April begon met een **IJSGORS** gevolgd door een **VISAREND** op 2 april. Een **GROTE STERN** kwam langs op 3 april en een **PURPERREIGER** (die zie je toch niet elke dag) op 8 april. 4 **BEFLIJSTERS** lieten zich zien op 11 april en wederom een **VISAREND** op 16 april. Een **GROTE ZILVERREIGER** liet zich bewonderen op 27 april gevolgd door een **ZWARTE WOUW** en ook op 28 april vloog een exemplaar van deze soort langs. Op 28 april vlogen er ook 55

REGENWULPEN, 126 **DWERMEEUWEN**, 85 **GROENPOOTRUITERS** en 1

VISAREND voorbij. Mei begon met wederom een **VISAREND**, 1

WESPENDIEF en een late **SNEEUWGORS**. 2 mei was achteraf gezien toch de moeite waard om naar buiten te gaan. Er kwamen respectievelijk 4 **ROTGANZEN**, 10

MIDDELSTE ZAAGBEKKEN, 13 **STEENLOPERS**,

88 **KANOETSTRANDLOPERS**, 2 **KLEINE**

STRANDLOPERS, 56 **ROSSE GRUTTO's** en 1

TEMMINCK'S STRANDLOPER.

Op 4 mei liet een **KLEINE ZILVERREIGER** zich mooi zien en op 11 mei vloog er een vrouwtje **MORINELPLEVIER** voorbij.

3 **SMELLEKENS** op 14 mei en een **WESPENDIEF** op de 17de.

Verder zag Freek op 16 april 2 baltende **ZWARTKOPMEEUWEN** bij de nek, hoorde hij een **NACHTEGAAL** op 26 april zingen bij het crematorium aan de Berkhouterweg en op 31 mei nam hij een **WIELEWAAL** waar in het Schellinkhouterdijkpark en zag hij een **HEILIGE IBIS** in de Vooroever waar ook een **REUZENSTERN** zich liet zien.

Niet alleen Freek heeft goed om zich heen gekeken ook anderen hebben waarnemingen gedaan.

Een **GROENE SPECHT** vloog op 11 april rond in Zwaag. Op 29 april zong er een

NACHTEGAAL in Zuiderhout Blokker, 26 april 2 **BEFLIJSTERS** bij de Nek en op 28 april vloog er een **BEFLIJSTER** rond in Venhuizen.

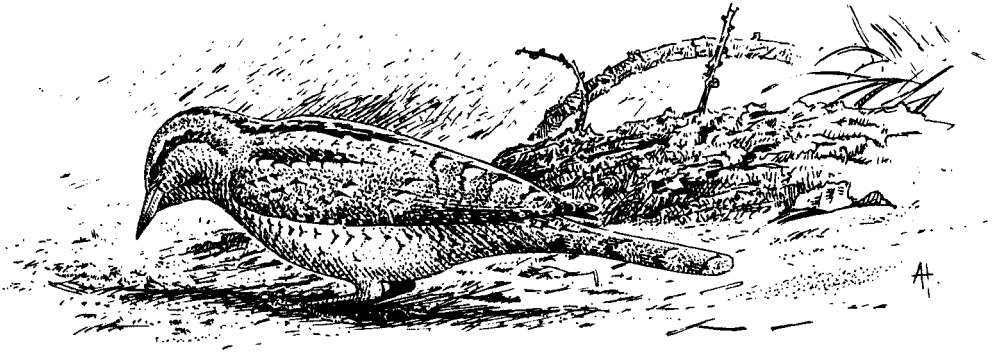
Een **DRAAIHALS** werd gezien op 30 april en hij zat in Enkhuizen. Ook **OOEVAARS** waren deze lente van de partij en lieten zich een aantal keren zien in ons waarnemingsgebied.

Op 5 april zat er 1 enige dagen in **OOSTERLEEK**, op 1 mei zat er een in Lambertschaag en op 7 mei zaten er maximaal 3 exemplaren in Bobeldijk en die hebben zelfs de lokale pers bereikt. Twee **ZWARTE WOUWEN** werden gezien. Eén op 2 mei boven Berkhout en 1 op 7 mei boven Zeevang-midden. Op 17 mei zagen Ben en ik op ons eigen Landje van Naber 2

BOSRUITERS lopen in het gezelschap van een **OEVERLOPER** en een **WITGATJE**. Een **KANOETSTRANDLOPER** werd gezien op het Landje van Naber op 3 juni en er was ook een **LEPELAAR** ter plaatse. Beide vogels trokken zich lange tijd niets aan van drie mannen die met zeisen het riet te lijf gingen. Op een van de weilanden troffen we nog een nest van een **TURELUUR** aan met daarin 4 eieren. En de afgelopen weken wordt het broedgedeval van de **IJSVOGEL** aan het Keern goed in de gaten gehouden. Waren in het begin man en vrouw beide nog waar te nemen de laatste paar weken wordt alleen het mannetje gezien. Is hij alleen of zit zij nog lekker op haar eitjes in de oude rioolpijp? We houden het in de gaten.

Ook Ad heeft weer de nodige tijd doorgebracht in de gebieden rond zijn woonplaats. Op 16 maart zag hij een **GROTE ZAAGBEK** in de Lutjebroeker Weel en op 1 april zat er een **PIJLSTAART** in het zelfde gebied. 2 **ZOMERTALINGEN** waren ter plaats en op 14 april en op 17 april vlogen er 10 **OEVERZWALUWEN** rond. Op 27 april zag hij er een **BOOMVALK** rondvliegen en op koninginnedag zag hij in de Weel 8 **ZWARTKOPMEEUWEN**, een **DRAAIHALS**, een **VISAREND**, een **BOOMPIEPER**, een **BOOMVALK** en een **KLEINE KAREKIET**. Ook heeft hij 2 paar **ROERDOMPEN** waargenomen. Onder de hoogspanningskabels op het omgeploegde land zaten 19 **TAPUITEN**.

Op 10 mei zaten er 21 Zwarte ruiters. De **ROERDOMPEN** lieten zich op 11 mei bekijken en op 18 mei vlogen er 162 **BOERENZWALUWEN** de vliegen weg te vangen en misschien wel aangetrokken door alle zwaluwen zat er dezelfde dag ook een **SMELLEKEN** in het gebied. Op 29 mei kwam hij er een **GRAUWE VLEGENVANGER** tegen.

De Vooroever is ook zo'n gebied waar je Ad veel tegen kan komen. Van 27 april tot en met 2 mei heeft hij daar een **IJSEEND** gezien en een **KLEINE ZILVERREIGER** zat er van 28 maart tot 2 mei. **ROSSE GRUTTO's** zaten op 2 april in een groepje van 32. Een **BOKJE** liet zich zien op 3 april en op 17 april zag en hoorde Ad in de Vooroever naast de **KUIFDUIKER** ook nog een **NACHTEGAAL**, **BEFLIJSTER**, **TAPUIT**, **KLEINE PLEVIER**, **OEVERLOPER**, **GRASMUS**, **ZOMERTALING**, 32 nesten **LEPELAAR**, 5 paar **GROTE MANTELMEEUW**, 5 **ZWARTKOPMEEUWEN** en 2 **HUISZWALUWEN**. 24 april was de dag dat er 5 **BEFLIJSTERS** rondvlogen. Op koninginnedag zat een mannetje **IJSEEND**, een **TEMMINCK'S STRANDLOPER**, 3 **TAPUITEN**, 2 **DWERMEEUWEN**, een **ZOMERTALING** en een **KLEINE KAREKIET**. Op 1 mei zag hij in het gebied een **GROENPOOTRUITER**, 3 **PAAPJES** (1 bij het gemaal en 2 in de Koopmanspolder), 2 **TAPUITEN** en een **IJSEEND**. Verder nog een **BONTBEKPLEVIER** en 66 adulte **LEPELAARS** met 12 jongen op het nest, 10 **HUISZWALUWEN** vlogen er rond samen met 3 **OEVERZWALUWEN**. Een **ZWARTE STERN** vloog langs op 2 mei en de **SNOR** liet zich horen op deze dag. Op 23 mei zat er een **STRANDPLEVIER** langs het water en ook een **ZILVERPLEVIER** kwam langs op deze dag. Een **HEILIGE IBIS** kwam aanvliegen op 27 mei en Ad heeft hem gezien tot en met 1 juni. Een **DWERGSTERN** deed de Vooroever aan op 29 mei samen met een vrouwtje **TOPPEREEND**.

Verder zag Ad nog een **DRAAIHALS** op 26 april in het Zanddepot, op 8 mei een **SPOTVOGEL** in Bovenkarspel en een **BONTE VLEGENVANGER** zat op 21 mei in het Streekbos.

Nou dat was weer een hele lijst maar dat geeft wel aan dat er goed rondgekeken wordt in ons gebied.

Jan-Pieter de Krijger

Bestuur

- Voorzitter** : M. Kleij, Lijndraaier 149, 1625 ZV Hoorn,
☎ (0229) 23 05 24, e-mail: mkleij@hetnet.nl
- Secretaris** : E.J. Baars, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker,
☎ (0229) 24 95 46, e-mail: secretaris@hoorn.knnv.nl
- Nat. hist. secr.** : J.P. de Krijger, Weidemolen 98, 1622 KE Hoorn,
☎ (0229) 23 97 24, e-mail: n.h.secretaris@hoorn.knnv.nl
- Penningm. & Ledenadm.** : A. Roobeek, P.J. Jongstraat 176, 1614 LK Lutjebroek ☎ (0228) 51 20 88,
e-mail: ad.roobeek@quicknet.nl, Postgiro: 3553986
- Leden** : A.L. ter Horst, Dorpsstraat 59, 1713 HB Obdam,
☎ (0226) 45 29 90, e-mail: anneloesterhorst@wanadoo.nl
C.J.P. Schoon, Gerrit Achterberghof 75, 1628 VD Hoorn,
☎ 06 55 10 15 11, e-mail: cjp.schoon@quicknet.nl
C. van der Velden, Dukaat 29, 1628 PP Hoorn,
☎ (0229) 23 19 10, e-mail: cor.vdvelden@wxs.nl
E. de Vroome, Veenrug 37, 1687 WN Wognum,
☎ (0229) 57 10 78, e-mail: de.vroome@quicknet.nl
- Erevoorzitter** : J.A. Marbus, Dorpsstraat 10A, 1689 EV Zwaag,
☎ (0229) 23 04 19, e-mail: dehoombloem@hoorn.knnv.nl

Coördinatoren

- Plantenwerkgroep**: Willy Mantel, Schout 57, 1625 BR Hoorn, ☎ (0229) 23 05 91
- Vogelwerkgroep** : Ko van Gent, Berkenweide 13, 1647 BG Berkhout,
☎ (0229) 24 58 85, e-mail: wenteltrapje@tele2.nl
- Vlinderwerkgroep** : Henny van der Groep, Yellowlaan 24, 1695 HV Blokker,
☎ (0229) 24 95 46, e-mail: info@hoorn.knnv.nl

AANMELDINGSFORMULIER - S.V.P. INLEVEREN BIJ HET BESTUUR

Ondergetekende meldt zich aan als:

- KNNV-lid (1 persoon € 23,40 per jaar)
- Gezinslid (meer dan 1 persoon op hetzelfde adres € 29,65 per jaar)

dhr./mevr.: voorletter(s) : ..... achternaam : .....

geboortejaar : ..... telefoon : .....

adres : .....

postcode + woonplaats : .....

specialiteiten of interesse: .....

naam huisgenoot : .....

geboortejaar : .....

specialiteit of interesse : .....

NATUURLIEFHEBBER?

Enthousiast over mooie dingen die u in de natuur ontdekt heeft en wilt u die ervaring graag met anderen delen?

Of vindt u het buiten prachtig maar zou u wel wat meer willen weten over dat landschap, zo'n plant of dier.....

DOE DAN MEE MET DE KNNV! DE VERENIGING VOOR VELDBIOLOGIE.

Het is een club van actieve natuurliefhebbers.

Zo veelzijdig als de natuur, zo veel zijn de activiteiten van de KNNV!

Naast het programma van de plaatselijke/regionale afdelingen biedt de landelijke organisatie o.a.:

- het verenigingsblad Natura (6x per jaar)*
- kampen en reizen*
- allerlei werkgroepen (o.a. landschap, korstmossen)*
- publikaties voor ledenprijs*

**Het landelijk bureau is gevestigd in Utrecht.
Oudegracht 237, 3511 NK Utrecht, ☎ 030-231 47 97**

WILT U "HET HOORNBLAD" VAKER ONTVANGEN?

Gebruik dan de bon op pagina 31 en wordt lid van de KNNV-afdeling Hoorn/West-Friesland. U bent dan ook automatisch lid van de landelijke KNNV. Het kost u slechts € 23,40 per jaar.

Opzegging van het lidmaatschap melden voor 1 november bij de ledenadministratie van de afdeling.

DRUKWERK

TPG Post

Port betaald
Port payé
Pays-Bas

AAN:

Afz. Ledenadm. KNNV

A. Roobeek, P.J. Jongstraat 176, 1614 LK Lutjebroek ☎ (0228) 51 20 88